

Onze planeet

Driemaandelijks, mei 2003

Van afvalpreventie tot duurzaam verbruik

Mijn stad spreekt erover

Het Burgerparlement: uw 5 prioriteiten!

15 maart 2003. Ter gelegenheid van de internationale consumentendag en in het kader van het openbaar onderzoek over het ontwerp van het 3de afvalplan organiseerde het BIM zijn 1ste Burgerparlement over duurzame consumptie. Deze krant heeft hier verschillende keren over bericht en heeft u uitgenodigd uw mening te geven over hoe u dacht onze hulpbronnen te kunnen sparen. Wat heeft deze stap in de richting van een meer participatieve democratie opgeleverd?

Een overvloed van ideeën!

Enkele cijfers: in totaal hebben de 65 deelnemers aan de werkgroepen gedebatteerd met bijna 1000 mensen. Meer dan 1400 exemplaren van de vragenlijst van het parlement werden ingevuld, hoofdzakelijk door jongeren en leerkrachten. Dit alles heeft geleid tot ... niet minder dan 168 concrete en beargumenteerde voorstellen.

Uit deze 168 voorstellen hebben de werkgroepen 30 moties geselecteerd die op 15 maart ter stemming werden voorgelegd. Daar hebben de 121 aanwezigen 5 moties aangeduid als zijnde prioritair en ... 2 moties verworpen. (lees verder p.2)

Het leefmilieu in de bloemetjes!

Het 5de milieufeest vindt plaats op zondag 1 juni. Een hele dag in de open lucht om heel wat te ontdekken via spel, animatie of geleide bezoeken. Een niet te missen evenement dat u op een speelse manier meer leert over ons stedelijk leefmilieu.

Het leefmilieu is meer dan de natuur alleen: daarom heeft het BIM ervoor gekozen alle facetten van ons Brusselse leefmilieu in de kijker zetten: de kwaliteit van de lucht, het lawaai, het composteren, de energie, de bodem, het afval, het bos enz. Al deze thema's kan u ontdekken tijdens dit feest, en u kan ze beter leren kennen vanuit een onverwachte hoek: door te spelen, door animaties, door zelf te ervaren of gewoonweg vragen te stellen.

Denkt u dat het afval dat gescheiden wordt opgehaald niet wordt gerecycled? Grijp deze gelegenheid dan aan om een afspraak te maken met Louis van Net Brussel om het sorteercentrum eens te bezoeken! ... Gele, witte, blauwe, groene zakken ... wordt het u allemaal wat te veel? Louis zal u wegwijzen: het sorteren zal voor u geen geheimen meer hebben! Hoe ziet compost eruit? De compostmeesters zullen het u uitleggen en tonen! Beginnen uw groene vingers al te tintelen? Er worden gratis pakketjes met groene planten uitgedeeld. En er is meer...!

Iedereen kan fietsen, skaten, wandelen in het Woluwedal, er zijn spelletjes en animatie voor kinderen enz. Het trammuseum opent gratis zijn deuren en er rijdt een pendeldienst tussen Montgomery en het museum van Tervuren. Kortom: onmogelijk u te vervelen op zondag 1 juni! De vele partners die aan het feest meewerken doen al het mogelijk om er een onvergetelijke dag van te maken: profiteer er dus van! Wij hopen dat u met zijn allen langskomt, en liefst nog zonder wagen: u kan gebruik maken van het openbaar vervoer en van de fietsstallingen en langs het parcours worden speciale wegwijzers voorzien om de fietsers en de voetgangers de juiste weg te tonen.

Voor meer informatie:

Op zondag 1 juni, van 10 uur tot 18 uur in het Woluwepark, op de Boogschuttersweide, gratis toegang. Info op het nummer 02/775 75 75 of op www.ibgebim.be. Onze website wijst u de weg naar de feestelijkheden, met voorrang voor de alternatieven voor de wagen: maak plaats voor de ecomobiliteit!

Editio

Nu de lente opnieuw in het land is, zijn er weer volop activiteiten in open lucht en ook wij willen daarbij niet achterblijven! Op zondag 1 juni vieren wij het Feest van het Leefmilieu, in het groene kader van het zeer mooie Woluwepark. Laat ons hopen dat de zon van de partij is! Andere «groene» activiteiten: het weekend van de compostmeesters van 8 en 9 juni, nieuwe kinderfeesten in de Brusselse parken en geleide fietstochten langs het groene netwerk...

En om een (andere) goede traditie verder te zetten, blijft «Mijn stad... onze planeet» u informeren en advies geven over alle kleine gebaren die u kunt stellen voor ons milieu en zijn kostbare hulpbronnen, kortom: voor de toekomst voor onze planeet. Kies uit al deze tips en informatie welke het best aansluiten bij uw levensstijl. Kies voor het «ecoburgerschap»: ook de kinderen kunnen hun steentje bijdragen (zie spelletjes in de rubriek «Het hoekje van de kinderen»!)

Inhoud

- **Minder papier om u te informeren: het BIM werkt eraan**
Pagina : 2
- **Niets zo lekker als een zelfgemaakte boterham!**
Pagina : 2
- **De gootsteen is geen vuilnisbak**
Pagina : 3
- **Ontdekkingsweekend bij de compostmeesters**
Pagina : 3
- **Zeg «nee!» tegen reclame ...**
Pagina : 4
- **Vermijd vervuilingsspieken in de zomer**
Pagina : 4
- **Zuinige lampen: een schitterend idee!**
Pagina : 5
- **Gedaan met fosfaten in wasmiddelen**
Pagina : 5
- **Fietsen voor vrijheid en solidariteit**
Pagina : 5
- **Wat denken de leerkrachten over de groene start van het nieuwe schooljaar?**
Pagina : 6
- **Het hoekje van de kinderen**
Pagina : 6

Het Burgerparlement: uw 5 prioriteiten! (vervolg)

Als belangrijkste prioriteit kwamen de 'financiële middelen' uit de bus. Met een overweldigende meerderheid vroegen de deelnemers dat het budget zou afgestemd worden op de doelstellingen en voorstellen van het ontwerp-afvalplan. Het budget van het ontwerp-plan werd immers ontoereikend beschouwd om een duurzamere consumptie ingang te doen vinden.

Een andere prioritaire bekommernis: het verhogen van de duurzaamheid van de huishoudtoestellen, met name door de wettelijke garantietermijn te verlengen, maar ook door beter te informeren over de mogelijkheden van onderhoud en kleine herstellingen.

Over het belang dat dient gehecht te worden aan de opvoeding van de jongeren was iedereen het unaniem eens: de motie die voorstelde de milieuopvoeding uit te breiden tot alle onderwijscycli (en niet alleen tot het lager onderwijs zoals op dit moment het geval is) maakte dan ook deel uit van de prioritaire moties.

Inzake de kantoorsector, werd het essentieel geacht de aankoop van ecologisch materiaal te promoten in alle administraties die in Brussel gevestigd zijn.

De laatste van de 5 prioritaire moties had betrekking op de sensibilisering! Maar geen sensibilisering om het even hoe: alle actoren (scholen, gezinnen, kantoren) zouden op het terrein moeten kunnen sensibiliseerd worden via goed opgeleide animatoren. Dergelijke directe informatie beantwoordt duidelijk veel meer aan de verwachtingen van de burgers - en vooral van de jeugd - dan enkel maar brochures verstrekken.

Wat zal er met deze prioriteiten gebeuren?

De bedoeling van dit Parlement was het inspraakproces uit te breiden tot alle burgers die traditioneel niet deelnemen aan dit soort van openbaar onderzoek; bijvoorbeeld de jongeren. Alle ideeën die aan bod gekomen zijn tijdens dit parlement, worden geïntegreerd in het openbaar onderzoek van het afvalplan, net als de adviezen en de vragenlijsten die via andere wegen werden ontvangen. Maar het BIM zal er speciaal op toezien dat, bij het opstellen van het definitieve plan, rekening wordt gehouden met de weerhouden prioriteiten.

Het nieuwe afvalplan komt eraan

U hebt talrijk gereageerd op de vragenlijst van het openbaar onderzoek over het ontwerp van het 3de afvalplan, waarvoor dank. Na de goedkeuring van het definitieve plan door de Regering, zullen wij u uitgebreid informeren over de inhoud ervan en de wijzigingen die, dankzij uw medewerking, werden aangebracht.

Een manifest en een Europese dag voor duurzame consumptie

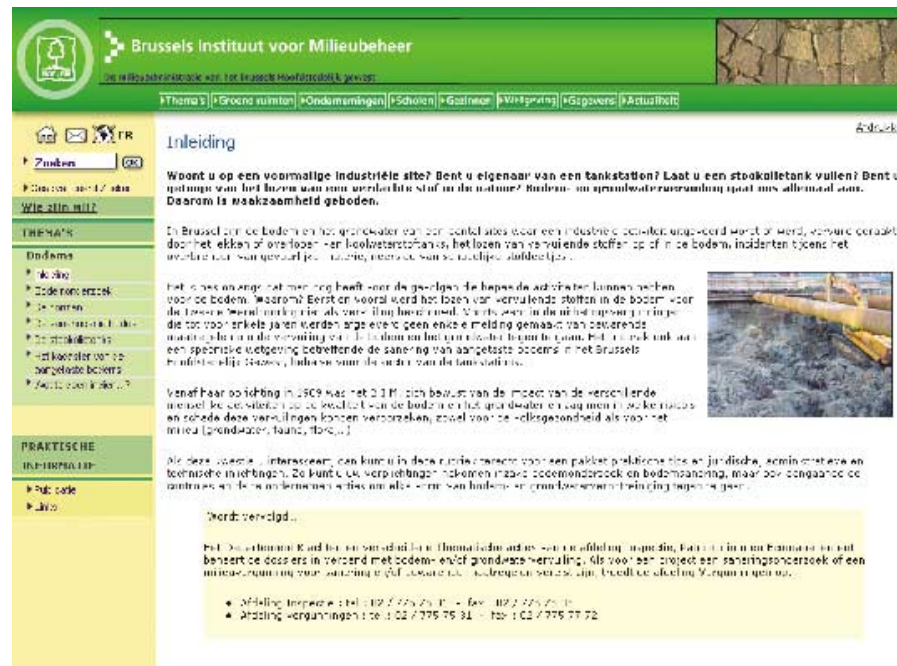
Het Burgerparlement startte reeds op 14 maart 2003 in de vorm van een Europese dag. Tot besluit van deze dag werd een manifest voorgesteld dat tegelijk pleitte voor een geïntegreerd beleid over «consumptie en leefmilieu» en voor de organisatie van een Europese dag van de duurzame consumptie, op 15 maart 2004, in het kader van de internationale dag voor de rechten van de consument. Afspraak dus volgend jaar om kennis te maken met en mee te werken aan de acties die zullen worden verwezenlijkt.

Minder papier om u te informeren: het BIM werkt eraan!

Onze website in een nieuw jasje : www.ibgebim.be

Informatie zoeken is niet altijd gemakkelijk want u weet niet altijd tot wie zich te richten. Wat het leefmilieu betreft zou u voortaan heel wat antwoorden op uw vragen moeten vinden op onze nieuwe, volledig herwerkte website: nieuwe opmaak, nieuwe inhoud!

U vindt er meer informatie, documenten om te downloaden en tal van links om verder te zoeken. De site zal voortdurend worden aangepast om de milieualternatieviteit van het Gewest te volgen en u onlinediensten te kunnen aanbieden (klachtenformulieren, bestelling van brochures, inschrijving voor colloquia enz.). Bezoek onze site en geef ons uw mening, want het is in de eerste plaats uw informatiemiddel. Contact: webmaster@ibgebim.be

Uw krant in elektronisch formaat: wij zoeken kandidaten!

Wie Internet zegt, zegt nieuwe technologieën... en al te vaak ook een papierverbruik dat de spuigaten uitloopt! Dit is in elk geval wat we vaststellen sinds de opkomst van het Internet en vooral de elektronische post: er wordt te veel en te vaak afgedrukt... Eigenlijk was het de bedoeling dat de virtuele informatiemiddelen zouden leiden tot een daling van het papierverbruik (en dus ook van de gebruikte hulpbronnen, van de kosten en de hoeveelheid afval!). Het gedrag van de consument is dus van kapitaal belang.

Daarom willen wij op vraag van een aantal lezers in een eerste testfase een elektronische versie van de krant uitgeven. Indien deze test positief blijkt, dan zullen wij deze dienst veralgemenen voor alle lezers die dit wensen. Voor deze test zoeken wij kandidaten die ons helpen bij onze zoektocht naar een versie die zich vlot laat lezen op het scherm (als iedereen thuis zijn eigen versie gaat afdrucken, heeft het ook geen zin). Wil u hieraan meewerken? Stuur

ons dan uw e-mailadres en wij zullen u zo snel mogelijk contacteren om af te spreken over de praktische kant van uw medewerking. Het komt er voornamelijk op neer dat u een korte technische vragenlijst beantwoordt over uw internetaansluiting en ons uw mening geeft over de elektronische versie van de krant die wij u zullen toesturen.

Wij weten dat niet iedereen toegang heeft tot het internet en dat sommigen nog altijd de voorkeur geven aan papier! «Mijn stad ... onze planeet» zal dan ook verkrijgbaar blijven op papier (gedrukt op gerecycleerd papier met plantaardige inkt), verstuurd via de post (zonder verpakking).

Voor meer informatie :

Test onze e-krant: stel u kandidaat door een mailtje te sturen naar ecocons@ibgebim.be (vermeld uw naam en voornaam en de mededeling «test e-krant»)

Niets zo lekker als een zelfgemaakte boterham!

Vallen boterhammen niet meer in de smaak bij onze kinderen? Dat beweert althans de reclamewereld, die ons een andere vorm van snack probeert aan te smeren: de «lunchables» (zoveel meer «fun»)! Ouders die hun kinderen nog gewone boterhammen durven meegeven voor het middagmaal, worden voorgesteld als ouderwets! Maar noch de consument (prijs en voedingswaarde), noch het leefmilieu (veel meer afval) hebben baat bij een vervanging van de boterham door dergelijke 'lunchables': laat ons de twee even naast elkaar leggen!

De «lunchable» kost 3 keer meer dan een klassieke boterham en produceert 5 keer meer afval (verpakking) dat bovendien bestaat uit niet-recycleerbaar materiaal (folie, plastic bakje en schaalpje).

Wat de voedingswaarde betreft: weinig keuze in het geval van de 'lunchable' (ham-kaas), terwijl de boterham honderden mogelijkheden biedt voor alle smaken, met minder kleurstoffen en bewaarmiddelen!

De vergelijking lunchable/boterham uitgelegd aan de kinderen tijdens de tentoonstelling «Overleven op onze planeet»

De gootsteen is geen vuilnisbak!

Bodempjes White Spirit, restjes soep, verf, zure melk, frituurolie, oplosmiddelen, onderhoudsmiddelen, enz., allemaal vloeistoffen die u kwijt moet zien te raken. Sommige ervan mogen in de gootsteen, maar andere worden beschouwd als gevaarlijk afval, want giftig, en moeten dus in de juiste vuilnisbak terechtkomen. We bekijken ze even van dichtbij.

De weg van het afvalwater

U giet een vloeistof in de gootsteen... en wat gebeurt er dan mee? 95% van de bevolking van Brussel is aangesloten op het rioleringsnet. Het grootste deel van de vloeistoffen komt dus in de riool terecht (die kilometers lang is) om zijn reis te beëindigen in een hoofdriool. Dit is een soort van enorme tank die ook het regenwater van de daken en de wegen opvangt. Vervolgens gaat het naar het zuiveringsstation of ... de Zenne.

Niet langer dan enkele jaren geleden werd alle afvalwater van het miljoen inwoners van het Brussels Gewest zonder meer geloosd, rechtstreeks in de Zenne, die uitmondt in de Schelde die op haar beurt naar zee stroomt... Omstreeks 1850 moesten de Zenne en haar zijrivieren overweld worden. Reden: de hygiëne (geuren en ziekten) maar ook overstromingen. Gelukkig wordt er vandaag gewerkt aan de zuivering van het afvalwater. Een eerste zuiveringsstation in het zuiden van de stad zuivert op dit moment het water van 360.000 inwonersequivalenten. Een tweede, groter zuiveringsstation, in het noorden van de stad, zal het afvalwater van 1.100.000 inwonersequivalenten zuiveren vanaf 2005.

Gevaarlijk afval naar de groene plekjes

Moeten we, als het water dan toch gezuiverd wordt, nog opletten wat we in de gootsteen gieten? Ja, dat is van kapitaal belang. Het zuiveringssysteem werkt immers met bacteriën die een deel van de «zuivering» van al dit vervuilde water voor hun rekening nemen. Indien ze gevaarlijke producten te verteren krijgen, worden ze vergiftigd, sterven ze en valt de zuivering stil. Bovendien zijn de riolen niet hermetisch. Een deel van het water sijpelt dus door de rioolwanden en komt rechtstreeks in het grondwater terecht. Sommige oplosmiddelen kunnen op deze manier gemakkelijk doordringen, met name degene die worden gebruikt voor het chemisch reinigen. Het is dus echt wel belangrijk dat het water dat in de gootsteen terechtkomt, zo min mogelijk vervuuld is.

Wat zijn de gevaarlijke producten? Verfstoffen, oplosmiddelen, gebruikte White Spirit, vuile olie, producten om leidingen te ontstoppen, ... Hiermee kan u terecht op de groene plekjes (zie «voor meer informatie»). Ook frituurolie mag niet in de gootsteen worden gegoten omdat het uw leidingen kan doen dichtslibben en de riolen

verstopen. U laat de olie het beste afkoelen zodat ze hard wordt, waarna u ze in de grijze zak gooit. Indien ze vloeibaar blijft, dan kan u ze overgieten in een lege fles die u vervolgens in de (witte) vuilniszak stopt.

En de rest?

Elke vloeistof die het resultaat is van een huishoudelijk gebruik van water (lichaamshygiëne, keuken, schoonmaak, ...) mag in de gootsteen worden gegoten, en dit geldt met name voor organische vloeistoffen in kleine hoeveelheden (soep, vruchtensap, melk, koffie, thee, wijn, enz.). Ook azijn (wijn- of alcoholazijn) is een natuurlijk product dat in de gootsteen mag.

Afvalvermalers zijn uit den boze

Ze malen afval van groente en fruit enz. fijn en verhogen de hoeveelheid organische stoffen in het water in die mate dat een heuse explosie van bacteriën ontstaat. Deze zijn zo talrijk aanwezig dat ze alle zuurstof in het water verbruiken en alle mogelijke leven doden (fauna en flora). Dit verschijnsel wordt eutrofisatie genoemd. Bovendien gaat het vermalen organisch afval zich vastzetten door bezinking en doet het de riolen dichtslibben. U kan dit afval beter composteren samen met uw tuinafval of in de vuilnisbak gooien.

Voor meer informatie:

Een bezoekje aan het rioolmuseum is aangenaam en leerrijk (steeds onder begeleiding van een gids). Octrooipaviljoen, Anderlechtsepoort – 1000 Brussel – Tel.: 02/513.85.87. Gesloten op zaterdag, zondag en feestdagen - www.brusselstourism.com

Waar kan je terecht met gevaarlijke vloeistoffen? Vraag de lijst van de groene plekjes van Net Brussel op 0800/9.81.81 of www.netbrussel.be. Gratis voor particulieren.

Het gebruik van gevaarlijke producten vermijden? Dat is de beste oplossing, en daar zullen wij in de komende nummers op terugkomen.

Een ontdekkingsweekend bij de compostmeesters

Een leuke groene wandeling in de stad met de hele familie en tegelijkertijd iets (bij)leren over composteren? Het kan! Op 7 en 8 juni aanstaande openen Brusselse tuinen klein of groot, aangelegd of wild, maar altijd verbazend - hun hekjes : niet te missen !

Zet uw vader eens in de bloemetjes

Tijdens dit weekend worden een dertigtal tuinen uitzonderlijk opengesteld voor het publiek. In een familiale sfeer wordt u door de compostmeesters ontvangen. U kunt er demonstraties bijwonen, raad krijgen en zelf van de resultaten van een handmade compost genieten: een aantrekkelijke manier om de kunst, het gemak én de zin van het composteren te ontdekken. Voor de eerste keer valt het ontdekkingsweekend samen met vaderdag: na een kennismaking met composteren in al haar aspecten, keren de kinderen huiswaarts met een geschenkje voor papa.

Voor meer informatie :

De lijst van de opengestelde tuinen is vanaf 15 mei beschikbaar op de dienst «Info Leefmilieu» (02.775.75.75) alsook op de website van het BIM : www.ibgebim.be -rubriek «actualiteiten/agenda» Iedereen is welkom en de deelname is gratis.

Ter aanvulling van het thuis composteren, herinneren we er graag aan dat het Gewest vanaf 13 april een seizoengebonden ophaaldienst voor tuinafval inricht (voor overblijvende gesnoeide takken of gemaaid gras...). Afhankelijk van de gemeenten gebeurt dit aan huis (in 8 gemeenten : Ganshoren, Jette, Oudergem, St.-Agatha-Berchem, St.-Lambrechts-Woluwe, St.-Pieters-Woluwe, Ukkel, Watermaal-Bosvoorde) of op vrijwillige ophaalpunten in de andere gemeenten. Voor meer praktische informatie : 0800/98181 of: www.netbrussel.be.

Wil u compostmeester worden?

Aan iedereen die zijn/haar praktische kennis van het composteren wil verbeteren en deze kennis ook wil delen met anderen om zoveel mogelijk mensen aan te moedigen om thuis te composteren, biedt het BIM de mogelijkheid om een gratis opleiding tot compostmeester te volgen. Deze opleiding telt 7 sessies van telkens ± 3 uur waarin alle

aspecten van het composteren aan bod komen: theoretische kennis, praktische vaardigheden, een publiek toespreken en animatie van informatiesessies. Op dit moment zijn er meer dan 230 vrijwilligers die de Brusselaars sensibiliseren voor het composteren via acties zoals het ontdekkingsweekend. Deze opleiding zal plaatsvinden in september/oktober 2003. Wil u meewerken aan de verbetering van het Brusselse leefmilieu? Neem dan contact op met Inter-Compost op 02/218.75.95 (Catherine Maréchal).

Voor meer informatie
Dienst Info-Leefmilieu van het BIM
 02/775.75.75
info@ibgebim.be - www.ibgebim.be

Zeg «nee!» tegen reclame

Breng een zelfklever aan

Bent u vanaf het begin geabonneerd op onze krant? Dan kent u zeker de zelfklever al die het BIM in 1999 op de markt bracht en waarmee u het reclame- en/of gratis drukwerk dat uw brievenbus doet overlopen, kan weigeren. Deze zelfklever prijkt ondertussen op meer dan 50.000 Brusselse brievenbussen. Voor wie hem nog niet kent, starten we deze zomer een nieuwe promotieactie. Zet uw brievenbus op dieet, het is gemakkelijk, gratis en goed voor het leefmilieu! Uiteraard zijn er nog andere manieren om de reclametoevloed, die tot overconsumptie leidt, af te remmen. Dit uitgebreide onderwerp zal in de komende nummers zeker aan bod komen.

Vermijd papierverspilling

Deze zelfklever werd ontworpen om de hoeveelheid papier die wordt weggegooid te verminderen. Zo kan iedereen die niet geïnteresseerd is in reclame en/of gratis drukwerk, dit weigeren. We schatten dat er dankzij de 11% gezinnen die de klever hebben aangebracht al 1800 ton papier «gered» werd. Dat betekent dus dat 1800 ton niet werd geproduceerd, gedrukt, vervoerd enz. Daarnaast zijn er nog heel wat andere activiteiten die een invloed hebben op het milieu en het gebruik van de natuurlijke hulpbronnen.

Zorg ervoor dat uw keuze wordt gerespecteerd

De distributeur is verplicht uw keuze te respecteren. Maar denk eraan dat de zelfklever niet geldt voor officiële informatie (van de gemeente, het gewest, de federale overheid) of verkiezingsdrukwerk. Wat als u reclame ontvangt terwijl u duidelijk te kennen heeft gegeven dat u dit niet wenst? De Afdeling Inspectie van het BIM beschikt over een klachtendienst. In 2002 hebben wij een honderdtal klachten ontvangen.

Het indienen van een klacht dient schriftelijk te gebeuren met behulp van een formulier dat hiervoor speciaal is bestemd. De Afdeling Inspectie bestudeert de klachten om vast te stellen om welke verdeler het gaat. In een eerste fase wordt deze schriftelijk verwittigd, alsook zijn klant (de firma waarvoor reclame wordt gemaakt) zodat deze de verdeler kan aansporen en onder druk zetten om het personeel op het terrein correct te informeren over de manier waarop de verdeling van 'zijn' publiciteit dient te gebeuren. Indien er nog klachten binnenkomen over dezelfde verdeler (indien hij dus hervalt), wordt de procedure gestart om hem een administratieve boete op te leggen. Deze procedure vergt heel wat tijd en onweerlegbare bewijsstukken (die in dit geval vaak moeilijk te leveren zijn omdat het gaat om een betrapting op heterdaad). Daarom verkiest het BIM in eerste instantie met de betrokken partijen te praten of druk uit te oefenen via de klanten van de distributeurs. Deze aanpak heeft dit jaar vruchten afgeworpen: sommige firma's hebben het respecteren van de zelfklever ingeschreven in de contracten die zij met de verdelers van hun reclame hebben afgesloten.

Niet alleen een repressieve aanpak, maar ook de dialoog kan de situatie snel doen veranderen. Zo kan het gebeuren dat de thuisbezorgers van de reclame het drukwerk in de verkeerde brievenbus stoppen omdat ze werken onder tijdsdruk, omdat ze slecht geïnformeerd zijn of omdat ze de wijk in kwestie nog niet kennen. Wij raden dan ook diegenen die de kans hebben hen aan te spreken aan om hen er vriendelijk op te wijzen dat zij de verkeerde brievenbussen bedienen.

Voor meer informatie:

De zelfklever is gratis verkrijgbaar op de dienst Info-Leefmilieu van het BIM en aan ons loket in de Sint-Gorikshallen (Sint-Gorikshallen – 1000 Brussel). Indien u een klacht wil indienen, vraag dan het formulier «Zelfkleveractie» aan bij de Dienst Infor-Leefmilieu op het nummer 02/775 75 75. Vanaf 1 juli zal u het formulier ook kunnen downloaden op onze site www.ibgebim.be onder de rubriek gezinnen/eco-huisvesting/verspilling vermijden. Voor choquerende reclame kan u een klacht indienen bij de Jury voor Ethische Praktijken inzake Reclame (de JEP) – Louizalaan 120 Bus 5 –1050 BRUSSEL- Tel.: 02/502.70.70- info@jepbelgium.be of surf naar hun site: www.jepbelgium.be

Een andere dynamische manier om reclame te bestrijden? Aangeven, debatteren: bezoek de site van de vzw RAP (Résistance à l'Agression Publicitaire) <http://home.tiscali.be/RAP-Belgique> of de Franse site: <http://www.antipub.net>

Vermijd de vervuilingsspieken in de zomer

De omgevingslucht in de stad is niet echt zuiver. Dat bestaat nergens, overigens, want de lucht die we inademen bestaat uit een mengsel van verschillende gassen en andere deeltjes die in grote of minder grote hoeveelheden aanwezig zijn. Wanneer er indringers (polluenten) zijn, kan de lucht nog altijd worden ingeademd zolang de strenge normen van de internationale organisaties niet worden overschreden. Het gebeurt echter dat in de zomer (en in de winter) vervuilingsspieken worden opgetekend: de normen zijn dan overschreden, de bevolking moet worden gewaarschuwd.

Vervuilingsspieken?

Een vervuilingsepisode of -piek is een periode waarin de concentratie van een of meer polluenten in de omgevingslucht bijzonder hoog is. Dit fenomeen houdt verband met de hoeveelheden die worden uitgestoten door de vervuilingbronnen, maar ook met de weersomstandigheden die de verspreiding van de polluenten kunnen bevorderen of ze plaatselijk kunnen concentreren.

In de zomer: te veel ozon

Ozon is een gas dat tegelijk giftig en gunstig is voor de mens; een paradox waarvoor een verklaring bestaat... Er is ozon die ons beschermt tegen de schadelijke zonnestralen (de ultraviolette stralen): deze zit in de stratosfeer (op 20 km hoogte) en vormt de beruchte «ozonlaag». De ozon die vervuult, zit in de lucht die wij inademen (in de atmosferische laag die troposfeer wordt genoemd). En we zouden best zonder kunnen, want in het geval van een sterke concentratie (tijdens een piek) kan er irritatie zijn van ogen, neus, keel of kan er inflammatie van de longen optreden, enz. Deze ozon beschadigt ook planten, vermindert het rendement van de landbouw enz. Waarvan komt ze? De ozon die ons verhindert te ademen, bestaat niet als zodanig in de lucht, maar ontstaat onder invloed van een grote hitte en zonnestralen, op basis van polluenten die reeds eerder werden uitgestoten door het autoverkeer.

«Ozonalarm»

In de zomer wordt de drempel voor de bescherming van de volksgezondheid soms overschreden. In dit geval kondigen de autoriteiten een «ozonalarm» af in de media. Gevoelige personen, zoals kleine kinderen, bejaarden en mensen met ademhalingsproblemen, worden dan aangeraden hun buitenactiviteiten te beperken. Het gebeurt echter ook dat mensen in goede gezondheid ongemak ondervinden bij zware fysieke inspanningen in open lucht (bijvoorbeeld bij het joggen).

Minder vervuiling, minder pieken

Om vervuilingsspieken te vermijden, moeten we elke dag handelen. We moeten de uitstoot verminderen van polluenten die, bij specifieke weersomstandigheden, zich dermate in de lucht gaan ophopen dat ze schadelijk zijn voor zowel onze gezondheid als voor ons milieu. Wat kunnen we doen? In de eerste plaats: minder met de wagen rijden. Waarom halen we de fiets (of de step, het skateboard, de rolschaatsen, ...) niet uit de garage om naar school, sportactiviteiten, de bioscoop enz. te gaan? Of waarom gaan we niet met het openbaar vervoer of te voet? Andere mogelijkheden : geen machines gebruiken die werken op benzine (zoals grasmaaiers, hakselaars, ...), minder snel rijden, auto's ouder dan 11 jaar op stal laten en spuitbussen en producten op basis van oplosmiddelen vermijden (lijm, verf, vernis, ...).

Voor meer informatie:

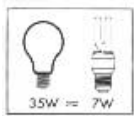
Over de algemene index van de luchtkwaliteit in het Brussels Gewest : raadpleeg de pollumeter van het BIM per telefoon (02 / 775 75 99) of op het Internet (www.ibgebim.be).

Over welke ecologische daden we elke dag kunnen stellen : de brochure «Voor een betere luchtkwaliteit in Brussel: 1000 oplossingen en de uwe».

Alsook de folder «Geen seizoenspieken voor de luchtverontreiniging».

Zuinige lampen: een schitterend idee!

Hoe kiest u de juiste verlichting voor uw woning mét oog voor het leefmilieu? Hieronder wat informatie over de kwaliteiten en de voordelen van de «zuinige» lampen die nu al ruim 10 jaar op de markt zijn. Want iedereen kan besparen: de post «verlichting» maakt immers 9% tot 15% van uw elektriciteitsfactuur uit.

Hoe herkent u ze?

Kijk eerst naar het etiket: ook voor lampen is er een energieaanduiding. Op de achterkant van de verpakking vindt u dus (net zoals bijvoorbeeld voor koelkasten) de energieklassen van de gloeilamp (A, B, C, D, enz.). «A» is de minst energieverwendende categorie. Deze informatie staat op de verpakkingen van alle lampen (klassiek, halogeen, neon, ...). Een zuinige lamp behoort per definitie tot klasse A of B.

Wat zijn de voordelen?

Lange levensduur ...

Een klassieke gloeilamp gaat ongeveer 1000 uur mee. Uitgaande van de hypothese van een gemiddeld gebruik van 3 uur verlichting per dag, gaat de klassieke gloeilamp ongeveer 1 jaar mee (3 uur x 365 dagen). Een spaarlamp daarentegen, heeft een levensduur die schommelt tussen 10.000 en 15.000 uur en gaat dus 10 jaar mee!

Laag energieverbruik, financiële besparing

Voor dezelfde lichtsterkte verbruikt een spaarlamp 4 tot 5 keer minder energie dan een klassieke gloeilamp. De spaarlampen zijn duurder in aankoop dan de andere en het prijsverschil kan groot lijken. Deze startinvestering loont echter de moeite, want ze haalt uw elektriciteitsfactuur naar beneden. Concreet zit het zo: als u uw klassieke gloeilamp van 60 Watt vervangt door een spaarlamp van 11 Watt (die dezelfde lichtsterkte geeft), dan bespaart u gemiddeld 7.7 Euro per jaar, ... of 95 Euro voor de levensduur van de spaarlamp. (En met dit bedrag kan u enkele andere spaarlampen aanschaffen voor uw andere armaturen, zodat u nóg meer kan besparen!).

Minder afval

Deze lange levensduur betekent ook dat u veel minder afval voortbrengt, niet alleen van de gloeilamp zelf, maar ook van de verpakking. Zo genereert 1 klassieke gloeilamp van 60 watt vier keer meer afval per jaar dan een spaarlamp met dezelfde lichtsterkte (in dit geval van 11 watt).

Goed voor het klimaat

Een lager energieverbruik is goed voor de portemonnee, maar ook voor de planeet en het klimaat in het bijzonder. De productie van energie is immers een bron van CO₂, een van de belangrijkste broeikasgassen. België heeft zich ertoe verbonden haar CO₂-uitstoot te verminderen met 7,5% tegen 2012. Uw dagelijkse handelingen kunnen hiertoe bijdragen!

Een goed gebruik van spaarlampen

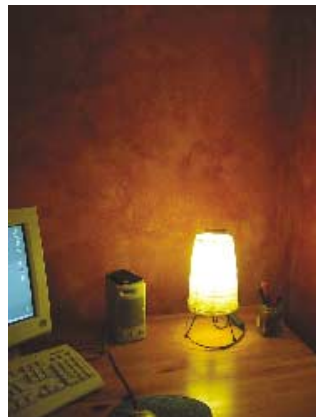
Een beetje geduld voor u het licht aansteekt! Spaarlampen zijn omwille van hun technische werking slechts geschikt voor bepaalde types van verlichting: ze moeten even «voorverwarmen». Ze zijn dus niet op hun plaats in gangen of andere plaatsen waar u maar even door moet: u ziet niet waar u uw voeten zet!

Voor kamers waar u langere tijd doorbrengt

Het veelvuldig aansteken en doven van lampen verkort hun levensduur. Daarom hangt u ze best in kamers waarin de verlichting gedurende minimum 3 uur na mekaar aanblijft, zoals de zitkamer, de eetkamer, ... In de andere kamers van uw huis, waar u dan klassieke lampen gebruikt, dient u er wel op te letten deze telkens uit te doen wanneer u de kamer verlaat (slaapkamer, wc, badkamer).

Koude verlichting?

Het licht van een spaarlamp is niet even warm als dat van een klassiek peertje of een halogeenlamp. Het licht lijkt op dat van neonlampen. De laatste jaren hebben de fabrikanten echter een grote inspanning gedaan om dit te veranderen. De spaarlampen van vandaag die de vorm hebben van een klassieke gloeilamp (bolvormig), geven een iets warmer licht. De fluorescentiebuis is bedekt door een tweede glas dat vaak gekleurd is. Deze oplossing heeft een ietwat ongunstig effect op het energieverbruik omdat een iets hoger wattage nodig is voor dezelfde lichtsterkte als die van een lamp zonder deze «bol». En als u echt geobsedeerd bent door de lichtweergave, denk dan aan de armaturen die speciaal ontworpen zijn voor indirecte verlichting!

Waar naartoe met gebroken lampen?

Klassieke lampen en halogeenlampen mag u in de vuilnisbak gooien (in de witte zak). Spaarlampen (en neonlampen) zijn echter chemisch afval en dient u dus naar de groene plekkjes te brengen (telefooneer naar 0800/9 81 81 of surf naar www.netbrussel.be)

Voor meer informatie:

Het Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie heeft over dit thema een heel dossier opgesteld dat u kan raadplegen op het internet: www.observ.org

Wil u berekenen hoeveel u kan besparen met spaarlampen? http://www.electrabel.be/homepage/myhome/index_NL.asp rubriek «energie besparen» en vervolgens «spaarlampen».

Fietsen voor vrijheid en solidariteit

Sinds de zomer van 2000 herstellen de «Ateliers van de Vootstraat» fietsen voor economisch kwetsbare doelgroepen. De vereniging ontfermt zich over oude fietsen die de eigenaars hen toevertrouwen. De technici van de organisatie laten de fietsen weer perfect rollen. De herstelde fietsen worden vervolgens aangeboden aan een aantal organisaties die actief zijn in de maatschappelijke hulpverlening. Zo kunnen tal van minderbedeelden beschikken over een zuinig, gemakkelijk en handig vervoersmiddel, waarvan het imago overigens opgang maakt in onze samenleving. Het doel van de operatie is solidariteit te koppelen aan mobiliteit. Alle organisaties die hulp verlenen aan personen kunnen rechtstreeks contact opnemen met de «Ateliers van de Vootstraat» om de behoeften van hun publiek te preciseren. De vereniging levert evenwel geen fietsen rechtstreeks aan particulieren. Indien u lid bent van een organisatie en over de nodige vaardigheden beschikt, dan kunnen de «Ateliers van de Vootstraat» u onmiddellijk oude fietsen bezorgen die u zelf kan herstellen voor uw sociaal project.

Voor meer informatie:

De Ateliers van de Vootstraat – Vootstraat 91 – 1200 Brussel
– 02/762.48.93 - contactpersoon: Dominique Baecke – e-mail: velo.voot@easynet.be

Bezoek de fietsparken!

De vzw Pro-velo verhuurt tijdens het zomerseizoen, dat dit jaar van start ging op 13 april jongstleden, fietsen in 3 Brusselse parken. Het gaat om het Woluwepark, het Koning Boudewijnpark en het Terkamerbos. De fietsen worden verhuurd elke zondag van april, mei en oktober en elke zaterdag en zondag van juni tot september. Daarnaast verzorgt Pro-velo vanuit deze drie parken geleide fietstochten door het groene netwerk van Brussel!

Praktische informatie: De fietsen kunnen worden gehuurd vanaf 12 uur, de begeleide fietstochten vertrekken om 14 uur (zorg wel dat u een kwartier vooraf ter plaatse bent) en kosten 8 euro (korting voor kinderen, gepensioneerden enz.). Voor meer informatie kan u terecht bij Pro-velo: 02/502 73 55 - www.provelo.org

Gedaan met fosfaten in wasmiddelen!

Een heel recente wet (koninklijk besluit dat werd gepubliceerd op 25 februari 2003) verbiedt voortaan wasproducten voor huishoudelijk gebruik die fosfaten bevatten. Dit verbod is nu al van kracht en geldt definitief vanaf 1 januari 2004. Vanaf juli van dit jaar mogen de fabrikanten en invoerders de distributeurs (supermarkten en kleinhandels) geen wasproducten met fosfaten meer leveren.

We herhalen dat fosfaten verantwoordelijk zijn voor een groot deel van de eutrofiëring van de waterlopen (woekering van algen die de aanwezigheid van zuurstof in het water te sterk doen afnemen, wat de hoofdoorzaak is van de geleidelijke verdwijning van het waterleven).

Wij hebben altijd al aangeraden geconcentreerd waspoeder te gebruiken, zonder fosfaten, om ons leefmilieu zoveel mogelijk te sparen. Controleer dus altijd of het product dat u gebruikt geconcentreerd is (bij voorkeur in poedervorm, en anders vloeibaar), en dat u het correct doseert volgens de aanwijzingen op de verpakking (uw wasgoed wordt echt niet schoner als u meer gebruikt!).

Wat denken de leerkrachten over de groene start van het nieuwe schooljaar?

Het BIM heeft in oktober 2002 gepeild naar de reactie van leerkrachten en schooldirecteurs op de campagne «Ik kleur mijn schooljaar groen». Deze enquête heeft 350 antwoorden opgeleverd, en dus een schat aan informatie om deze actie bij te sturen in samenwerking met het onderwijzend personeel. Ziehier de belangrijkste lessen die wij hebben getrokken en de vooruitzichten voor het nieuwe ecologische schooljaar 2003.

De campagne «Ik kleur mijn schooljaar groen» kent u al: als ouder, leerkracht, schooldirecteur, leerling of handelaar bent u immers een onmisbare schakel en werd u ongetwijfeld de voorbije drie jaar gevraagd om mee te werken aan deze campagne. Het is dan ook logisch dat u steeds talrijker bent om de voorkeur te geven aan milieuvriendelijk schoolmateriaal.

BAS en zijn tips zijn oude bekenden van de leerkrachten

In de scholen is de actie bekend bij meer dan 80% van de leerkrachten. Een uitstekende bekendheid die de campagne een zeer goed onthaal garandeert: het onderwerp spreekt aan (er wordt over gesproken met de leerlingen of in de overlegvergaderingen tussen de leerkrachten) en de folders en affiches worden op grote schaal verspreid.

Het vooropgestelde doel was ecologische criteria toe te voegen aan het lijstje van schoolmateriaal. Niet zo eenvoudig, want de educatieve rol van de school mag niet ten koste van de inbreng van de ouders gaan.

En volgend schooljaar?

Om het beter te doen en de leerkrachten te helpen bij hun educatieve taak, moet een ruimer pedagogisch project met de bijhorende werkmiddelen worden uitgewerkt, uitgaande van de idee dat de kinderen effectief «hun schooljaar groen kleuren»! Het BIM werkt daar op dit moment aan en zal wellicht het nieuwe werkmiddel voorstellen in september 2003. De scholen zullen via een mailing op de hoogte worden gehouden.

Als u nog niet bent geabonneerd ...

Ik wil 'Mijn Stad ... Onze Planeet'
Vul deze bon in en stuur hem terug naar het
BIM - Gulledele 100 - 1200 Brussel of neem een
kijkje op de webstek van het BIM (www.ibgebim.be)
waar u hem on line kan invullen. U kan telefoneren naar 02 775 75 75.

- ➔ Naam :
- ➔ Voornaam :
- ➔ Straat :
- ➔ Nr. : ➔ Bus : ➔ Postcode :
- ➔ Gemeente :
- ➔ E-mail :

Het hoekje van de kinderen

TEST: hoe milieuvriendelijk ben jij?

Hoewel dit niet echt zo lijkt, hebben al jouw handelingen een invloed op ons milieu. Wil je weten of jij een ecoburger bent? Een fluitje van een cent... kruis de antwoorden aan die het best overeenkomen met jouw huidige gewoonten en tel de punten op.

Hoe ga je naar school:

- te voet 3
- met het openbaar vervoer 3
- met de wagen 1
- met de fiets 3

Wat zit er in jouw boekentas:

- een veldfles 3
- een plastic flesje dat je verschillende keren hergebruikt 2
- een individuele verpakking (blikje, tetrabrik, ...) 1

Je bent gek op koekjes. Wat vraag je wanneer je boodschappen doet met je ouders?

- je wil absoluut een grappige verpakking (met je favoriete figuren) 1
- het koekje heeft weinig belang, het gaat je om het spelletje of de gadget die erbij zit 1
- de verpakking speelt geen rol, het gaat je om de smaak van het koekje 3

Wat doe je thuis met het afval?

- je sorteert niet 1
- je sorteert alleen papier (gele zak) 2
- je sorteert alleen verpakkingsafval (blauwe zak) 2
- je sorteert verpakkingsafval en papier 3

Je tandenborstel ...

- is manueel (jij beweegt hem zelf!!!) 3
- is elektrisch (met een stekker in het stopcontact) 2
- werkt op batterijen 1

Hoe was jij je gewoonlijk?

- aan de wastafel 3
- in de douche 2
- in het bad 1

Welk van deze drie dranken drink jij het vaakst?

- kraantjeswater 3
- flessenwater 2
- frisdranken (Coca, Fanta, Sprite, Nestea, ...) 1

Resultaten:

Scoor je **Tussen 7 en 11 punten : je kan nog veel verbeteren**
Tussen 12 en 16 punten : je bent op de goede weg
Tussen 17 en 21 punten : bravo, je bent een echte ecoburger!

Zoals je ziet, zijn de antwoorden die de meeste punten opleveren ook de meest milieuvriendelijke. Als je dus je score wil verbeteren, kijk dan welke gewoontes je kan veranderen om een ecoburger te worden!

Door meer informatie:

Speel mee om beter te begrijpen wat je ecologische voetafdruk inhoudt:
www.ecoscore.be/nl/voetafdruk.asp

Bezoek de «Kinderfeesten»-weekends in het park!

Senypark : 14 en 15 juni (Oudergem)
Astridpark: 21 en 22 juni (Anderlecht)
Wolvendaalpark: 7 en 8 september (Ukkel)

Op het programma van deze feesten: animatie en spelletjes, van 10 uur tot 17 uur